

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

ДО

ПРОФ. КОСТАДИН АНГЕЛОВ
МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

ОТ

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА АСОЦИАЦИЯ

представлявано от Председателя на УС

адв. Свилене Димитрова

със седалище и адрес на управление: гр. София,
бул. „Цар Борис III“ № 85

СТАНОВИЩЕ

*Относно: Проект на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт по
„Акушерство и гинекология”*

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Настоящото становище изразява позицията на Българската болнична асоциация относно публикувания за обществено обсъждане проект на наредба за утвърждаване на медицински стандарт по „Акушерство и гинекология”.

В последните месеци сме свидетели на все по-задълбочаващ се проблем с недостига на медицински кадри в лечебните заведения. С предложените от ББА допълнения в текста на наредбата се предоставя възможност за по-голяма свобода на действие на медицинските специалисти.

Акушерите, медицинските сестри, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти са компетентни да извършват редица дейности, които към момента не са регламентирани. С включването на същите в наредбата се цели да се даде възможност на тези специалисти да извършват медицински дейности на пациенти по назначение от лекар или самостоятелно, като по този начин да оказват необходимото съдействие на медиците при лечението на пациентите. Регламентирането на дейностите допълнително ще облекчи режима на работа в извънболничната и болничната помощ, и ще осигури по-навременна грижа, по-ефективен болничен престой и предоставяне на различни по вид здравни грижи на нуждаещи се пациенти.

Много често в хода на лечебно-диагностичния процес поради ангажираност на лекуващите лекари, е налице необходимостта медицинските специалисти по здравни грижи да осъществяват и самостоятелно здравни грижи, различни процедури, манипулации за

Българска болнична асоциация

адрес: гр. София, 1612, бул. Цар Борис 3 №85
ет. 1, ап. 2, тел: 0883 326 084;
e-mail: bba.bba@abv.bg

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

превенция, профилактика и възстановяване на пациента, за които те разполагат с необходимите знания и опит.

Специалност „Акушерство и гинекология” е една от най-значимите за обществото и с регламентирането на допълнителни функции на медицинските специалисти ще се подобри значително процеса на работата/дейността в извънболничната и болничната помощ.

Ето защо от ББА предлагаме да се определят по-ясно и конкретно дейностите, които могат да извършват самостоятелно медицинските специалисти по здравни грижи, като в зависимост от нивото им на компетентност се включат допълнителни действия, които по никакъв начин да не застрашават живота и здравето на пациентите, а имат по-скоро спомагателни функции.

Освен това, съществуващия в България проблем с недостиг на акушери и медицински персонал се обсъжда публично през последните месеци. С приемането на предложения текст ще се увеличи мотивацията на ценни за българското здравеопазване кадри. Вярваме, че по този начин ще се ограничи изтичането на кадри от страната ни, тъй като ще им се създаде възможност за допълнителна работа, съответно – развитие и получаване на допълнителни доходи.

Очакваме с промяната да се компенсира липсата на стимул за практикуване на професията в България, продиктувано от ограничените правомощия на тези медицински специалности, фактор, който оказва голямо влияние върху здравната система и възпрепятства кадровото обезпечаване на сектора.

От ББА считаме, че с предложените допълнения в наредбата ще се осигурят оптимални условия за работа на акушерките, медицинските сестри, асоциираните медицински специалисти и здравните асистенти, както и продължаващото им обучение и кариерно развитие в България.

Като отчитаме описаните по-горе мотиви от ББА предлага следните изменения и допълнения в проекта на Наредба за утвърждаване на медицински стандарт „Акушерство и гинекология”, а именно:

2.6 Медицински дейности при планиране на бременност, проследяване на бременност, раждане през естествените родови пътища и по време на пуерпериума

2.6.1 Дейностите по т. 2.6. се разделят в зависимост от нужното ниво на компетентност на медицинските специалисти, които ги изпълняват.

2.6.2 Дейности, извършвани от медицински специалисти с ниво на компетентност долекарско 2 (правоспособна акушерка, в съответствие с Наредба № 1 от 08.02. 2011г. за професионалните дейности, които медицинските сестри, акушерките, асоциираните

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

медицински специалисти и здравните асистенти могат да извършват по назначение или самостоятелно):

- 2.6.2.1 предоставяне на подходяща информация и съвети (консултиране) по въпросите на семейното планиране;
- 2.6.2.2 установяване на бременност и проследяване на нормалната бременност; извършване на необходимите прегледи за проследяване протичането на нормалната бременност;
- 2.6.2.2.1 антропометрия;
- 2.6.2.2.2. аускултация на детски сърдечни тонове с акушерска слушалка или ултразвуков апарат;
- 2.6.2.2.3 акушерска мензурация, включително външна пелвиметрия;
- 2.6.2.2.4 външно акушерско изследване;
- 2.6.2.2.5 кардиотокографски запис: извършване;
- 2.6.2.2.6. вземане на кръв за изследване;
- 2.6.2.2.7 вземане на натривка или материал за микробиологично изследване от влагалищен или ранев секрет;
- 2.6.2.2.8 осигуряване на венозен път;
- 2.6.2.2.9 поставяне на интравагинални лекарствени форми;
- 2.6.2.2.10. парентерално въвеждане на лекарствени продукти и инфузионни разтвори;
- 2.6.2.3 извършване на асистирана вътрематочна инсеминация по назначение на лекар специалист по АГ и АРТ след предварително обучение и подготовка;
- 2.6.2.4 назначаване или препоръчване на необходимите прегледи за възможно най-ранна диагноза на рискова бременност;
- 2.6.2.5 подпомагане на раждащата и наблюдение на плода *in utero* чрез съответните клинични и технически средства; това включва:
- 2.6.2.5.1. дейностите, изброени в т. 2.6.2.2.2;
- 2.6.2.5.2. влагалищна промивка;
- 2.6.2.5.3. тоалет на външни полови органи;
- 2.6.2.5.4. катетеризация на пикочния мехур или поставяне на постоянен уретрален катетър и отчитане на диуреза;
- 2.6.2.5.5. проследяване на общото състояние на раждащата, включително регистриране на пулс, дишане и артериално кръвно налягане;
- 2.6.2.6. акуширане при нормално раждане в главично предлежание, включително:
- 2.6.2.6.1. извършване на периодични прегледи за преценка на хода на раждането в трите периода;
- 2.6.2.6.2. извършване на амниотомия при необходимост;
- 2.6.2.6.3. извършване на епизиотомия при необходимост;
- 2.6.2.6.4. акуширане на нормално отлепена плацента;
- 2.6.2.6.5. кламиране и прерязване на пъпната връв;

Българска болнична асоциация

адрес: гр. София, 1612, бул. Цар Борис 3 №85
ет. 1, ап. 2, тел: 0883 326 084;
e-mail: bba.bba@abv.bg

БЪЛГАРСКА БОЛНИЧНА
АСОЦИАЦИЯ

- 2.6.2.6.6. обозначаване на майка и новородено с еднакъв идентификационен знак;
- 2.6.2.7. при спешни случаи – акуширане в седалищно предлежание;
- 2.6.2.8. приемане на наложителни спешни мерки в отсъствие на специалист, по-специално мануална екстракция на плацента и мануална ревизия на маточната кухина;
- 2.6.2.9. откриване при майката и/или детето на признаци за аномалии, които изискват специализирана намеса, и оказване помощ на специалиста в случай на интервенция;
- 2.6.2.10. преглед на новороденото и полагане на грижи за него; това включва:
  - 2.6.2.10.1. първична реанимация на новороденото;
  - 2.6.2.10.2. тоалет на новороденото;
  - 2.6.2.10.3. антропометрия на новороденото;
  - 2.6.2.10.4. профилактика на новороденото по Crede;
  - 2.6.2.10.5. вземане на кръв от пъпна връв;
  - 2.6.2.10.6. впръскване на медикаменти, назначени от лекар, в пъпна вена;
  - 2.6.2.10.7. обработка на пъпния чукан;
  - 2.6.2.10.8. приемане на всякакви инициативи, които се налагат в случай на необходимост, и извършване при нужда на незабавна реанимация.
- 2.6.2.11. полагане на грижи за родилката, наблюдение на майката по време на пуерпериума и даване на всякакви полезни съвети за отглеждане на новороденото при най-добри условия;
- 2.6.2.12. провеждане на назначено от лекар лечение;
- 2.6.2.13. поддържане на медицинска документация.
- 2.6.2.14. провеждане на промоция на здравето и психо-профилактична подготовка за раждане, послеродов период, кърмене.

С Уважение:

Адв. Свilena Dimitrova
Председател на УС на ББА